

Szeged mámoros tüntetése a felszabadulás éjszakáján

Harangzugás, örömtüntetések, ujjongó, síró nép az uccákon, a színházban, a kávéházakban, az Országzászló előtt

(A Délmagyarország munkatársától.) Szerdán este pontosan fél tíz órákor egyszer csak ráongotott Szeged uccáira a városháza toronyharangja, majd felujjong tőle

valamennyi szegedi harang

és megkezdődött a gyönyörű sorshirdetés.

Vége a Felvidék husz éves trianoni szenvedésnek! Hazajött egymillió a tulról, itthon van Érsekújvár, Losonc, Rimaszombat, Kassa, Ungvár, Munkács és mellettük jobbra-balra száz és száz község, velük erdő, új buzaföldek, hegyek... Hazajöttek...

A harangzugás mindenütt kitárta az ablakokat, odavonzott lelkesedőket, kihivogatót tömeget

az uccákra

is. Eleredt a boldog kiáltozás a torkokból és kicsurgott a szemekből a könny.

Este tíz óra tájt nem volt idegen, ismeretlen ember Szegeden. Összelelkezett-csókolózott az uccákra tódult tömeg. A harangok zugtak. A nép kacagott-sírt.

*

Még sose ült annyi ember és ilyen reszkető félelemmel a rádió előtt, mint ma este 7 órától kilencig. És amikor elkezdődött a nagy pillanat... ezt a pillanatot nem lehet leírni.

Percek alatt tömeg verődött az uccára. A szegedi diákság

tüntető rendben

fel is vonult és szavalókórusával mindenki együtt mondta:

— Éljen Horthy, éljen Horthy!
— Duce, Duce, Duce!
— Imrédy, Imrédy!

A színházban

csufolt nézőtér. Épp a „Szép vagy, gyönyörű vagy Magyarország”-ot éneklék.

Egyszer csak minden bejelentés nélkül rohan ki a színpadra Sziklai Jenő direktor, örömtől pirult arccal a színpad végére torpan:

— Hölgyeim, uraim! Érsekújvár, Losonc, Léva, Rozsnyó, Rimaszombat, Kassa, Ungvár, Munkács a mienk!

Nincs szó elmondani, mi történt erre. A színház egy ember lett, egy magyar! Tapsorkán, éltetés! A zene tust huz. Emberek sírnak-nevetnek.

Soká tartott, amíg folytatták az előadást.

*

A diákság tüntetősora ezalatt ezrekre nő. Minden uccán ért ember csatlakozik. Sorra veszik

a kávéházakat.

— Horthy, Horthy!
Taps. Mámoros ujjongás. A zene dübörög. Éneklék a Himnusz.

Ugyanez

a mozikban.

Az előadás megszakad. A közönség nem bír magával a boldogságtól.

*

A menet körülönti a színházat. Aki elfér, begyűrődik az ajtókon a nézőtérre.

A második színházi tüntetés.

A zenekar a Himnusz' játéka. Boldogan énekel mindenki.

*

Közel éjfél felé.

Éjjeli zenés takarodó.

A katonazenekar a színházi előadáson játszó zenekarésszel egyesül. És aztán végig a városon.

A megszállás menetrendje

A Budapesti Értesítő jelenti Bécsből: Ideérkezett nem hivatalos értesülés szerint a katonai szakértők bizottsága a következő módokat állapította meg a megszállásra vonatkozólag:

— Négy zónát állapítottak fel, ezeket A, B, C. és D. zónának nevezték el.

— Szombaton reggel Csallóközben kezdődik meg az A. zóna megszállása. A magyar

Orléai tüntető tömeggel a nyomában... Tisztelgés az Országzászló előtt.

A tömegben megjelenik dr. Pálffy József polgármester. Rögtönzött beszédet intéz a mámoros tömeghez. A tömeg sokáig áll és éljenez, lelkesedik és könnyezik az Országzászló előtt. Kipirult csoportok szegődnek a polgármester nyomába és ujjongva kísérik haza.

Lázás, mámoros, boldog éjszaka a szegedi uccákon...

csapatok először Medve és Bodak községeknél lépik át a mostani határt.

Vasárnap Komáromban folytatódik a Csallóköz megszállása. Ugyancsak vasárnap szállják meg a magyar csapatok a B. zónát, Beregszász környékét.

Hétfőn Losonc, Rimaszombat és Rozsnyó megszállására kerül sor.

Kedden a magyar csapatok Kassára vonulnak be.

A miniszterelnök rádióbeszéde

A magyar haza nagyobb lett!

Budapest, november 2. Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök szerdán este fél 10 órákor rádióbeszédet tartott, amelyben a döntőbírási eredményéről szolt az alábbiakban:

— A Magyar Testvéreim! A döntés megtörtént! Sok százezernyi magyar és velük együtt derék szlovákok és ruszinok és németek, akik annyi időn át osztották meg velünk az ezeréves haza gondjait, visszatértek hozzánk. Komárom, Galánta, Érsekújvár, Léva, Losonc, Fülek, Rimaszombat, Jolsva, Rozsnyó, Beregszász, Munkács, Ungvár és Kassa — ismét a mienk!

— Szombaton indulnak katonáink és néhány nap múlva az új határon fog lengeni a mi honvédségünk büszke zászlója.

— Minden magyar szív ujjongó örömének adok kifejezést, amikor ünneplő lélekkel köszöntöm a hazába visszatérő drága testvéreinket, akik husz hosszú esztendő szenvedései között hőiesen küzdöttek magyarságukért, akik ezentúl velünk együtt fognak dolgozni, küzdeni azért, hogy ez az ország minél szebb, minél boldogabb, minél erő-

sebb legyen. Köszönjük a két baráti nagyhatalomnak, amiért a döntés nehéz és kényes munkáját magukra vállalták és nem tértek ki a felelősség elől, hanem a célt tartották szem előtt, hogy Európának a csehszlovák köztársaság újrendezésével érintett részén megteremtsek a békés együttélés feltételeit.

— Becsületes, felelősségteljes és minden magyar embert hálára kötelező munkájuk nem juttathatott valamennyi magyart vissza az országhoz. Maradtak véreink, maradtak drága történelmi helyek az új határokon kívül. Ez a müncheni határozatok alapjául szolgáló népi elv alkalmazása mellett elháríthatatlan volt. Ha a két nagyhatalom vállalta a döntéssel járó felelősséget, nekünk magyaroknak is vállalni kell a döntés elfogadását.

— De térjünk vissza gondolatainkban azokhoz, akik a mieink lettek és állapítsuk meg büszke öntudattal, hogy a szívós harc, amelyet német, olasz és lengyel barátaink támogatása mellett az érvek fegyvereivel folytattunk, a magyar igazságért eredményesen nyert befejezést.

A magyar haza nagyobb lett.

— virágtalan sírkő. Kopott írással rajta. Amit el se lehet olvasni.

Milyen sorbanállók, siratnivalók, gondozottak a világháború hőseinek sirjait!

Elbandukoltam Dankó Pista rogyó sirja elé. A nótának mindig jut virág...

Itt alszanak nehéz örök álmot

Szeged költői:

Juhász Gyula, aki utolször ment el. Móra Ferenc, aki magával vitte a magyar buzavirágos kenyérföldek dalolását. Tömörkény István, aki bizonyára tovább vitázik a parasztaival, köztük most már együtt a magyar történelem valamennyijével, Arpád fajtájáig. Szalay József, a rendőrszobából tiszta költeményeket ment megírni az otthoni íróasztala mellé.

És Nyilassy Sándor, a festőpoéta, aki rászínezte vázsnára a magyar élet sok átköltött alakját. Gazdag virágtömeg a sirjukon. Mindegyiken. Még itt vannak köztünk.

*

Este pedig kivillant a gyertyagyújtás a lopakodó sötétségből. Jól fogta a gyertyákat a megáztatott föld. Szél kószált a messziség felől, de nem erős szél, nem oltott emléktűzet, csak megbillentgette a lángokat.

(r. o.)

HALOTTAK EMLÉKE A SZEGEDI TEMETŐKBEN

(A Délmagyarország munkatársától.) Megülte a város piacuccait Mindenszentek reggelére a koszorúarúsítás és folyt szakadatlanul reggeltől estig a tömeg a szegedi temetők felé. Kocogtak a a krizantémumos kocsik, nagy igyekezettel kattogott a síneken a virágépező villamos. Virág, koszoruba kötve, markokba szoritva. És fekete gyászolók... Teli az ucca velük.

Aztán amíg itt bent áll a koszorúvásár, amire nehéz siratással eső is permetez, kint mindenütt megkezdődött a temetődíszítés. A meghorpadt pupokat áttakarja a virág. Ha több a koszorú, ráakaszódik egy a fejére is.

Emlékeznek a halottakra.

A belvárosi temető a nagy halottak nyughelye. Ahova a veszteséges családon kívül megilletődött sokaság jár tiszteletet adni az emlékezéssel. Aztán — minél kisebb a siratás, annál virágtalabb a sir.

Klauzál Gábor

itt nyugszik Szegeden. Hány ucca hirdeti ország-szeret, hogy a magyar Nagyidők-Nagyemberek korának mekkora alakja volt ő. Itt az emléke egy